

Sprawozdanie z pracy Pełnomocnika Wojewody Podlaskiego do spraw mniejszości narodowych i etnicznych
w 2022 roku

1. Liczba spotkań ze środowiskami mniejszości narodowych i etnicznych, w tym organizowanych z inicjatywy Pełnomocnika.

17

2. Koordynowanie na obszarze województwa działań organów administracji rządowej, realizujących zadania na rzecz mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Jak w latach poprzednich miały miejsce spotkania pełnomocnika w Kuratorium Oświaty w Białymstoku: panią Kurator Beatą Pietruszką i dyrektorem Wydziału Kształcenia Specjalnego Krzysztofem Sochoniem i Martą Kramkowską – wizytator, w kwestii nauczania języków mniejszości w woj. podlaskim a także w Komendzie Wojewódzkiej w Białymstoku z pełnomocnikiem Komendanta Wojewódzkiego ds. Ochrony Praw Człowieka podkomisarz Marleną Połowianuk nt. działań prewencyjnych realizowanych przez funkcjonariuszy policji na terenie szkół w województwie podlaskim w zakresie kształtowania postaw tolerancji wobec przedstawicieli innych nacji.

3. Podejmowanie działań na rzecz respektowania praw mniejszości i przeciwdziałanie ewentualnemu naruszaniu tych praw i dyskryminacji osób należących do mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Na zaproszenie komendanta Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku pełnomocnik uczestniczył w seminarium zorganizowanym w ramach projektu pn. „Interdyscyplinarna Edukacja Retrospektywna dla Funkcjonariuszy Policji Garnizonu Podlaskiego”. Pełnomocnik wystąpił z referatem : *Prawa mniejszości narodowych i etnicznych w społeczno-kulturowej przestrzeni wielokulturowego Podlasia, co spotkało się z żywym zainteresowaniem uczestników seminarium.*

4. Podejmowanie działań na rzecz rozwiązywania problemów mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Z początkiem 2022 roku pełnomocnik ponownie interweniował w Departamencie Edukacji UM w Białymstoku, monitorując sprawę planowanego połączenia przedszkola z nauczaniem języka białoruskiego ze szkołą podstawową, gdzie od lat funkcjonują klasy z językiem białoruskim, w jeden zespół szkolno-przedszkolny. Mniejszość białoruska dopatrywała się w tej fuzji placówek zagrożenia dla organizacji grup i klas z językiem białoruskim. Ostatecznie samorząd w Białymstoku

odstąpił od zamysłu połączenia obydwu placówek w zespół.

W październiku 2022 roku z inicjatywy pełnomocnika doszło do spotkania pełnomocnika z zastępcą Prezydenta Miasta Suwałk Romanem Rynkowskim w sprawie możliwości udostępnienia mniejszości litewskiej pomieszczeń na otwarcie w Suwałkach planowanej szkoły z nauczaniem języka litewskiego w ramach powstającego Litewskiego Centrum Kulturalno-Oświatowego w Suwałkach. Pan Rynkowski przedstawił ograniczone możliwości miasta w tym zakresie, które nie pokrywają się z oczekiwaniami mniejszości litewskiej. Wyraził gotowość spotkania z przedstawicielami mniejszości litewskiej by przedstawić jej propozycje samorządu suwalskiego w powyższej kwestii.

5. Podejmowanie działań na rzecz respektowania praw osób posługujących się językiem regionalnym – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Brak działań

6. Lista organizacji mniejszości narodowych i etnicznych, z którymi Pełnomocnik jest w stałym kontakcie

- Związek Ukraińców Podlasia,
- Białoruskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne,
- Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży Uczących się Języka Białoruskiego „AB-BA”,
- Wspólnota Litwinów w Polsce,
- Centralna Rada Romów
- Rosyjskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe,
- Rada Centralna Związku Tatarów RP ,
- Fundacja Tatarskie Towarzystwo Kulturalne.
- Centrum Edukacji Obywatelskiej Polska-Izrael

7. Lista znanych Pełnomocnikowi organizacji i środowisk mniejszości narodowych i etnicznych działających na terenie województwa

- Białoruskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne,
- Białoruskie Stowarzyszenie Literackie "Białowieża",
- Białoruskie Towarzystwo Historyczne,

- Stowarzyszenie Dziennikarzy Białoruskich,
- Rada Programowa Tygodnika „Niwa”,
- Białoruskie Zrzeszenie Studentów,
- Związek Młodzieży Białoruskiej,
- Towarzystwo Kultury Białoruskiej,
- Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży Uczących się Języka Białoruskiego „AB-BA”,
- Stowarzyszenie „Muzeum i Ośrodek Kultury Białoruskiej” w Hajnówce,
- Stowarzyszenie Muzeum Małej Ojczyzny w Studziwodach,
- Wspólnota Litwinów w Polsce,
- Stowarzyszenie Litwinów w Polsce,
- Litewskie Towarzystwo św. Kazimierza,
- „Dom Litewski w Sejnach" prowadzony przez Fundację im. Biskupa Antanasa,
- Związek Ukraińców Podlasia,
- Centrum Edukacji Obywatelskiej Polska-Izrael,
- Rosyjskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe,
- Rada Centralna Związku Tatarów RP ,
- Podlaski Oddział Związku Tatarów RP,
- Fundacja Tatarskie Towarzystwo Kulturalne,
- Centralna Rada Romów.

8. Współpraca Pełnomocnika z innymi instytucjami lub organizacjami, zajmującymi się problematyką mniejszościową – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

W roku 2022, tak jak w latach poprzednich, pełnomocnik kontaktował się z kierownictwem Ośrodka Telewizji Polskiej w Białymstoku oraz Polskiego Radia Białystok nt. realizowanych i emitowanych programów dla mniejszości. W minionym roku nie było żadnych zgłaszanych zastrzeżeń co do realizacji programów mniejszości zapisanych w ramówkach Radia Białystok i TVP O/B-ok.

9. Udział Pełnomocnika lub innych osób zajmujących się sprawami mniejszości narodowych i etnicznych w organizowanych przez mniejszości narodowe i etniczne imprezach i spotkaniach, na które zostali zaproszeni w ramach kreowania pozytywnego wizerunku mniejszości narodowych i etnicznych (proszę wymienić)

- Podsumowanie twórczości artystycznej dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2021/22 przez Stowarzyszenie AB-BA,
- Noc Kupały w Dubiczach Cerkiewnych - Na Iwana na Kupała,
- 81 rocznica zagłady tykocińskich Żydów – Łopuchowo,
- Jubileusz 75-lecia zespołu folklorystycznego Orłanie z Orli,
- XXXI Festiwal Kultury Ukraińskiej na Podlasiu „Podlaska Jesień 2022”,
- VI Podlaska Ukraińska Konferencja Naukowa w Bielsku Podlaskim,
- Koncert Galowy XXIX Ogólnopolskiego Festiwalu „Piosenka Białoruska 2022”
- Podsumowanie działalności Tatarskiego Zespołu Dziecięco-Młodzieżowego "Buńczuk" w 2022 roku

10. Czy w minionym roku zaszła konieczność podjęcia przez Pełnomocnika interwencji w sytuacjach konfliktowych?

TAK
NIE

11. Jeśli odpowiedź na powyższe pytanie była twierdząca, proszę o krótkie opisanie poniżej interwencji (w tym mediacji) podjętych w takich sytuacjach.

12. Opis pozostałych najważniejszych działań podjętych przez Pełnomocnika w ostatnim roku, w tym m.in. opis wdrażanych programów dotyczących mniejszości narodowych i etnicznych oraz działań podjętych w celu szerokiego informowania społeczeństwa większościowego o efektach działań w ramach Programu integracji¹

brak

13. Inne uwagi

brak

Sporządził:

Białystok, 3 stycznia 2023

¹ Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030

Wojciech Przygoński

Pełnomocnik Wojewody Podlaskiego ds. MNiE